

del diari *Avui*

OPINIÓ

Trinxeres

CERTS MITJANS DE COMUNICACIÓ de Madrid estan fent un gran negoci gràcies a la posició que defensen en el tema de l'Estatut de Catalunya. Ho fan en nom de la llibertat d'expressió i del pluralisme. No hi hauria, en teoria, cap inconvenient. La premsa és més lliure quan guanya més diners, contràriament al que pensen alguns estalinistes de "pa sucrat amb oli". El problema és fer negoci amb la mentida, amb l'insult, amb els prejudicis més primaris i amb les insídies. No hi ha cap dret que pugui emparar delictes com aquests. Però el mercat de la comunicació a Madrid respon a la realitat social on es mou. A la capital del regne estan instal·lats des de principis dels anys noranta en el periodisme de trinxera, amb dos bàndols desiguals: d'una banda, el grup Prisa convertit en un gegant de la comunicació global i, de l'altra, la resta de ràdios, diaris i televisions que articulen un discurs únic orquestrat polifònicament.

A Catalunya el clima, afortunadament, és un altre molt diferent. No pas perquè els periodistes d'aquí siguem millors persones ni perquè les empreses passin un gran moment econòmic. Tampoc ho és perquè les subvencions tinguin la premsa emmordassada, com li agradi esbombar cada matí a Jiménez Losantos que cobra per la via de l'impost religiós. Hi ha un altre clima perquè en l'as-

"A Catalunya la gran vacuna que tenim contra el periodisme de trinxera és el resultat de la votació de l'Estatut al Parlament"

sumpte de l'Estatut per primera vegada en molts anys hi ha un ampli consens polític i social. La gran vacuna que tenim contra el periodisme de trinxera és el resultat de la votació de l'Estatut al Parlament que va rebre el 90% dels vots a favor.

Una altra cosa és que els mitjans de comunicació, en funció del seu públic, posin més o menys accent en els mèrits de tal o tal partit en l'elaboració de la reforma. O que, de manera sistemàtica, uns vegin el got mig ple o mig buit quan miren l'acció del Govern de la Generalitat o es refereixen a la gestió dels ajuntaments.

Una cosa ens falla. I per fer-la no és necessari caure en la trinxera: transpirar una mica més d'autoestima. És

Jordi Tarragó

inaudit que els mitjans de comunicació de Catalunya hagin inoculat en les seves informacions la brama que el boicot és "culpa" dels excessos dels seus polítics.

Hi ha un territori ample i intermedi que separa l'autoodi de l'autocomplaença. A vegades es troba a faltar que els mitjans no defensem el

país i l'Estatut com vàrem defensar en el seu moment Barcelona i els Jocs Olímpics. I ara no hi hauria d'haver problemes personals, perquè l'artífex principal és el mateix actor polític. Però tal vegada aquest no sigui un problema, sinó una virtut. En aquest punt és

probable que els mitjans de comunicació siguem igual de porucs que la resta dels nostres conciutadans.

Anys enrere el mestre Gaziel deia que els diaris es dividien en dues classes: els que fan de miralls i els que són reflectors. Els primers aspiren a intentar amb dificultats mostrar les coses tal com són. Els segons, en canvi, tenen una idea preconcebuda de com han de ser les coses i pretenen imposar-la a la resta per mitjà de les informacions que publiquen. Per a aquests últims, la seva màxima és aquella frase de *Primera Plana* que tan agrada citar al conegut director d'*El Mundo*, Pedro J. Ramírez: no deixis que la realitat t'espatlli un bon reportatge.

La seva manera de fer periodisme, emblema del periodisme de trinxera, aconsegueix l'efecte contrari: els seus bons en tant que venuts reportatges ens espatllen la nostra realitat. Tal vegada sense caure en la trinxera que voldrien alguns ni perdre el "bon rotllo" que tenim, els mitjans de comunicació catalans hem de pensar en la possibilitat d'impedir que altres expliquin com és la nostra realitat, mentre nosaltres ens dediquem a blasmar les desgràcies de Guatemala o dels palestins.

Però no hem d'oblidar en cap cas que el periodisme que estem fent és la resultant de tres variables com són el tarannà del nostre públic, l'impuls dels editors i la manera de veure el món dels periodistes. Estem, per tant, vacunats del periodisme de trinxera, però encara ens falta molt per treure'ns definitivament de sobre l'autoodi. Som com són.